

Цветанка Ангелова

На път съм да се влюбя,
а не смея

ТОЙ

Живее той във своя собствен свят -
за вино и жена с еднаква жажда.
Споделя самотата със събрат.
От болката му стих след стих се ражда.
Отломките от минало събрал -
през извори преминал и през тиня,
не вписва, не брои какво е дал.
Почита Бог и някаква богиня.
Би споделил и залъка корав,
и одъра, и въглена с жената.
Но крие тя любов в един ръкав,
а с другия пленява свободата.

РЕША ЛИ

На път съм да се влюбя, а не смея -
ще взема да подпаля чужда черга,
а толкова любов ще му наля,
мечти ще сбъдвам - риба златоперка.
Вържете ме. Устата залепете.
Лицето ми с кюмюр натрийте смело.
Пред мен три черни котки подгонете.
Реша ли, няма спиране, а дело!

ЩАСТИЕ

На С.Т.

Щастлива съм. Душата ми лети,
където и да си, че теб те има.
Не може нищо днес да ме смути,
ни есен, ни предчувствие за зима.
Спокойна съм. Раздавам се докрай.
Светът ми е по мярка шита дреха.
Дори несъвършен, за мен си най-
Не търся, а раздавам вред утеха.
Обичам теб и всички по света!
Разбирам даже Дявола и Бога!
Прощавам непростимите неща,
пречистена с любовния ти огън.

ДЪЖД

Без теб е тишина и тъмнина,
а вярата залита в апокриф.
Бъди ми бряг и аз ще съм вълна,
надвила не един подводен риф.
Не се плаши - пред теб ще се смиря.
Ще стана облак, капчици дъждовни.
Обичаш дъжд и аз ще заваля
и този дъжд си струва да се помни.
Налей кафе. Цигара запали.
И ще споделям топлата ти глътка.
А нека вълн вали, вали, вали.
Животът е прекрасен във прегръдка!

ТРУДНА ЛЮБОВ

Всички тези, които избираха трудна любов,
а по пътя им толкова лесни протягаха длани,
като хрътки, които жадуват за риска при лов,
често плащат със лихви, самотни, дори неразбрани.
Нито мир и покой, нито топъл домашен уют -
няма щастие само със гозба и чифта терлици.
Без храна за духа, всеки кипва отчаян и лют,
ако някой напъхва душата му в клетка за птици.

ВЪЗДУХ И ВОДА

На път съм да се влюбя, а не смея.
Императивно ходя по ръба.
Ти идваш пак кафе да ти наляя -
за миг да разтопим и днес леда.
Очи в очи отдадено те слушам.
Не съдя, не изисквам, не коря.
От рутина и бит ти е до гуша,
как лесно е искра да разгоря!
Ти тръгваш, споделеното ни време
задълго ще ме топли като жар.
Изстива кафеничето и дреме –
в дълбока конспирация другар.
Знам, вечер се прибираш във гнездото,
но свила съм гнездо в ума ти аз.
Как боря се със себе си, защото...
но съвестта ми вече губи глас.
Какво съм аз за тебе – лудория,
спонтанен порив, бунт за свобода,
отбрано вино с плодова магия? -
„Това...и още въздух и вода!

ГОЛЯМАТА ЛЮБОВ

Зададох амплитуди на сърцето -
да спре да инкубира вече чувства,
със малки изключения - детето,
приятели, роднини и изкуство.
Да бие равномерно и спокойно,
усмивката от друг да не зависи.
Усетиш ли опасност от пробойна,
сърце, послушай разума, тръгни си!
Голямата любов е като клада -
оставя тишина и пепелище.
Минаваш и през рая, и през ада,
но тя не става никога огнище.

ИЗГУБЕНО ВРЕМЕ

Самотата е кръст и дамга.
Аз я нося към своята Голгота,
онемяла от скрита тъга,
сбърках някъде, мисля, в живота.
Бях наивна до глупост дори -
щедро дадох, а нищо не взех.
И останах без ласки добри,
а крадеца дори не проклех.
Ако чака ме следващ живот,
подарявам го, друг да го вземе –
аз отново бих чакала теб
и ще бъде изгубено време.

ИМА И ТАКАВА ЛЮБОВ

Заспивам в леглото със котка -
за друг не остана сърце,
изпила една малка водка,
до пухена шепа телце.
Как вечер ме чака на прага,
закотвила в мене очи!
Присядам и в скута ми ляга -
с такава любов се мълчи.
Веднъж се препънах във нея,
но пак не последва скандал.
Навън да я пусна не смея -
опасности дебнат и кал.
Доволна на шепа бисквити,
дарява ми щедро уют.
Със лапа изтрива обиди,
забравям и Касий, и Брут.
Привързах се или обичам
издънка от древен Сиам?
В очите ѝ обли надничам -
те светят в нощта като храм.
Събуждам се, гушнала котка.
За друг не остана сърце.
Умилква се, вярна и кротка,
с пух-мъх гъделичка лице.

БЕЗ НЕЯ

Всяка загуба сваля перде от очите;
оценяваш, когато изгубиш нещата,
и тъгата разстила над тебе мъглите,
и от ледена болка се чупят крилата.
Вчера тази любов ти навяваше скука
и навъсен и сприхав до нея мълчеше.
Днес готов си на всичко да бъде пак тука
и отчаян въздишаш: "Да беше, да беше!"
Умолително спиращ пред мургава врачка -
да откупиш надежда си щедър без мяра.
Любовта те въздигна и тя ще те смачка.
И не плачеш - люти тази стотна цигара.

КЪСНА ОБИЧ

Тази обич е късна.
Тя е зимен коняк.
Тя не е земеръсна
и не тропа със крак.
Не задава въпроси,
не променя съдби;
не придиря, не проси,
даже дом не реди.
Тя ни носи покоя,
без фанфари и шум,
като стара секвоя,
като точен куршум.
Тя не иска, а дава,
като есенен дъжд.
Тя е кротка жарава
и се случва веднъж.
Тя е стара подкова,
патиниран кадем.
Тя е змийска отрова,
благороден калем;
калдъръмче сред камък
и светулка във мрак;
неочакван подарък
и последният влак.
Тази обич е късна.
Тя не носи мечти.
Нещо в мене възкръсна
и причина си ти.

ЕСЕННА ЛЮБОВ

Стига ми и есенно признание,
сладко и тръпчиво като дюля,
кратко като древно предсказание,
бяло като съхнеща кошуля.

Стига ми жаравата, не пламъка –
порив нестинарски ме измъчва.
и от пир по-нужен ми е залъкът.
Глътка вино искам вместо бъчва.

КЕСТЕНИ

Кестени рижи, жарава от летни копнежи.
С тежка въздишка отронват се лист след листа.
Беше напролет - дъхът ви така ме разнежи –
сякаш не стъпвах, а имах криле да летя.

Кестени рижи, свидетел на трепетни срещи,
толкова зими надмогнали с корен дълбок!
Вятърът руното рижо до лист ще остриже.
Как се възкръсва ми дайте пореден урок!

НЕ ИСКАМ СРЕЩА

Обичах преди двадесет лета.
Обичаше и ти - момчешки лудо.
Днес - урна разпиляна любовта.
Ти искаш среща с вярата във чудо.
Не искам! Бяхме двамата деца,
морето или лятото събра ни.
Раздялата - с разплакани лица;
сърцата ни - за първи път съдрани.
Разбрах, че си ме търсил в сто жени,
но лятото ни как да се повтори?
Как друг така сърцето да плени?
Разбрахме се, без да си говорим.
Напълно платонично, но любов.
За теб дори живота си бих дала,
а ти за мен на всичко бе готов,
но нищичко не бях си пожелала.
И нека да остане кът във мен,
където ти си спомен в снежнобяло,
и случи ли се ден да е студен,
назад ще гледам, както в огледало.
Отчаяно ще шепна: "Покажи
ми лятото, което ни пробуди!
Как принцът във краката ми лежи,
в стомаха ми как пърхат пеперуди."

Не искам среща. Ти ще разбереш.
Че няма как да бъде, както беше -
един до друг по пясъка горещ,
след нас море следите ни гасеше.
Не искам този спомен да руша.
Морето ще въстане с десет бала.
И после със какво ще се теша,
най-светлия си спомен разпиляла?!

ЦИГАНСКО ЛЯТО

От циганското лято си събрах
чушлета люти, ябълки и дюли,
една любов, преди да стана прах
и орехи, които вятър брули.
Харесах си красавец боздуган
от кестена ръждив, с бодли зелени.
Не смея да го взема даже в длан,
но зная, крие жилки кадифени.
От циганското лято не разбрах,
че лятото е минало, приключи.
Болея, че морето не видях,
но може би насън ще ми се случи.
Но в бъчвите на гроздове лежи,
превърнатата във сладост топлината.
Когато заснежи и заскрежи,
на глътки ще отпивам тебе, лято.

ТАЙНСТВО

Най-добрият човек на казана ракия вари.
През тръбичката тънка опиваща течност се стича.
И какво, ако жега добитък и хора мори -
не усеща, погълнат от тайнство, което обича.
Грозде, джанки, кайсии и круши от зрелост тежат,
отлежали във бъчвата - сладка и дъхава киша.
Върху дървена клада магично бълбукат и врат
и сред пушек и пари с отворена гръд как се диша!
И мъжете - пчелици на мед, заседяват се тук,
пушат, градуса мерят, отпиват по глътка с наслада.
Как се радват по детски на бистрия весел капчук!
И по мъжки открито раздумка до мръкване пада.
На по чашка прииждат приятели, чужди, рода -
за душите им в празник жаравата делник обръща.
Щом отпиеш такава ракия, топи се ледът.
Небеса се отварят и сякаш сам Бог те прегръща!

ПРИЧАСТИЕ

Той се страхуваше много за всичко -
първо детето си как ще опази,
после - от завист - през всички вратички
мътна вода го заля на талази.

Той се страхуваше още за хляба -
кърпеше палто с ръкави протрити.
Крякаше клюката - крастава жаба -
с поглед във чашите, джоба, жените.

Той не отвръщаше - имаше класа.

Бяха спасение книги и кино.

Който е сядал със него на маса,
взел е причастие с хляб и със вино.

ХУДОЖНИЦИТЕ

Неправилно твърдите, че са бедни -
богатството в душите им е скрито.
Стоят на крайни маси във таверни
и търсят топлината на кибрита.
А този свят, навикнал да се кланя
на златния телец и на успеха,
попадне ли веднъж във римска баня,
където да остане гол, без дреха,
през скенера ще мине на очите,
невидимото даже разгадали.
Засрамени от лой, ще замълчите
пред тоз, когото кучета го яли.
Очи и дух, останалото - кости,
той няма никак скъпо да ви струва,
но в хола ви ще ахнат всички гости,
за хляб и вино, щом ви нарисува.

ФЕЙСБУК

Не зная как живяла съм до днес -
поякога и аз не се познавам.
Във фейса сутрин влизам още в шест -
с кафето пред компютъра заставам.
Щастливи и самотни /не дотам/,
и радости, и мъки споделили,
едни - спокойни - Буда в своя храм,
а други - палят тутакси фитили.
И сякаш, че е фейсът кафене,
и сякаш, че е кръчма в махалата.
Ще видиш и картини на Моне,
и веща домакия с баклавата.
Навярно този свят не е голям -
във мрежа виртуална се побира.
Честитки за Великден, за Байрям.
И всеки търси нещо и намира.

УРОК

Зайка на баира
рожби инструктира:
Има тук зверчета –
казват се вълчета.
Много са опасни,
не са тревопасни.
Сиви, а на зима,
гладни са за трима.
Челяд клепоуха,
всички ли ме чуха?
Каза сиво зайче:
Аз те слушах, майче.
Вълк, да си призная,
няма да позная.
Ах, деца любими,
трудно е във рими.
Вижте си в таблета
на вълка портрета!

НАЙ-ХУБАВИТЕ ДУМИ

На сина ми Калоян

Най-хубавите думи не записах.
Рояците им шеметно летяха,
но аз да те люлея се улисах -
ръцете ми докрай заети бяха.
Най-хубавите думи са за тебе
и винаги за теб ще бъдат, сине,
но те не се побират във куплети -
текат без край, начало и без име.
И някой ден, когато мен ме няма,
когато ти е чоглаво и криво,
надявам се вселената голяма
все нещо да е скътала грижливо.
И нека тези думи, щом те зърнат,
да влязат в твоя сън като светулки
и слънцето изгубено да върнат,
което днес е в твоите рисунки.

ГОРДОСТ

Ще се пръсна от гордост - момчето ми цепи дърва.
То е само на десет, но иска да бъде отмяна.
Не че много ще свърши - то брадвата вдига едва,
но се радвам задето със жар, по момчешки се хвана.
Ще се пръсна от гордост - в ръцете китара държи
и макар и несръчно, под пръстите звън се излива.
И когато със книга унесен в леглото лежи,
осъзнавам, че в този миг,
днес, съм безкрайно щастлива!

НА ТАТКО

Родителите никои не избира
и няма съвършени - само Бог.
Но твоята любов и днес намирам
и пия като в кладенец дълбок.
Ще помня аз, докато въздух вдишвам,
как татко ме заведе за ръка
в библиотеката да ме запише
и първите ми книжки как избра.
Ще помня как, усмихнат, нежен, весел,
поднесе ми във дар акордеон,
как новината радостна донесе -
«Ти имаш братче, казва се Антон».
Ще помня как за сетен път набира
за мен букет от дъхави цветя.
Макар и в гроба, татко не умира -
подкрепя ме с невидима ръка.

НА МАМА

Ти как си ни отгледала сама,
и как успя да ни изучиш, мамо?
До сетния си дъх ще ти дължа,
че пристан ми е крехкото ти рамо.
Капризна, избухлива, гневна бях,
не те пожалих, мамо, не разбирах.
Сега, когато малко поузрях,
от болка и от жал за теб умирам.
Прекрачвах ли училищния праг,
спокойна бях със левче за закуска.
На празник редом с другите стоях –
и цвете за учител не пропусна.
Макар и без опората на мъж,
за сборник, за учебник или книга,
ти как не каза, мамо, ни веднъж,
че нямаме пари, че не достигат?
И всяка есен всичко ново бе –
ти никога от никого не проси.
Не ни лиши от лагер на море,
все даваше и даваш без въпроси.
Косите в труд без време побеляха,
веднъж не те видях да си почиваш.

Не бе унила, нито се оплака
протритите си дрешки, че подшиваш.
Дете и просяк гладни не подмина.
Дори за тях намираше петаче.
Не знам дали бе някога щастлива,
но сварвах те как тайно, тихо плачеш.
Дали ще мога някога и аз
на малкия ти пръст да стъпя, мамо?
Най-ценният урок не взех във клас –
предаде го сърцето ти голямо!

БАБА

Не се научих да плета терлици,
ни шарени елеци като баба.
Изпратиха я черни върволици,
и вече загорча от мъка хляба.
Грижовна и усмихната приветно,
за работа се хващаше отрано.
Кой дните ѝ така бездушно сметна?!
Прането ѝ белее неприбрано.
Отчаяно и страшно плаче мама,
а дядо ми, смален, прелива гроба,
и цялата ни къща е смълчана.
Не вярвам! Нито искам, нито мога!

ПРИЯТЕЛКА

На Александра Пенкова

Не защото си мъжко момиче,
и „не мога“ не е в твоя стил.
Не защото животът изтича,
а така не научи кадрил.
Не защото си мъдра и веща,
и ти диша прахта Соломон;
но в добро и във зло си насреща,
като доблестен римски патрон.
Не защото се знаем отдавна
и блестиш с красота и със ум,
а защото сърцето ми грабна
и твориш добрини, но без шум.
Може рядко да имаме среща,
знаем, времето вечно е кът,
но когато за тебе се сещам,
като дом става топъл светът!

НОСТАЛГИЧНО

Те разказват за внуци далечни,
невидени с години деца.

Май разделите станаха вечни?
Уж се хвалят, но с тъжни лица.

По-самотни от стари дървета –
в тях поне вият птици гнезда,
тези старци със вежди бомбета
чакат своите „ало“-деца.

И така си угасват самички,
с дълг към челяд изпълнена, в мир,
недочакали своите птички,
разпилени по земната шир.

НИЕ МОЖЕМ

Ние можем - спасихме Европа -
в страх пред Тервел арабите спряха.
От череша направихме топа,
несломени, какво че ни клаха!
Княз Борис срещу догмите стари,
в Плиска, в Охрид събра ученици,
с АзБуки да пребъдват буквари,
за книжовност не жалил жълтици.
Шепа хора, но имаме Левски,
идеала за „чиста и свята.“
Звънко марша на Вазов „Радецки“
във училище пеят децата.
А мъжете ни - лъвове в боя,
за родината с песен умират!
И на сърбите помнят отбоя
Брезник, Три уши, Сливница, Пирот.
Кой единствен успя да опази
от нацистите своите евреи?
Кой по ботевски люби и мрази?
Пишем с вяра и кръв епопеи.
Ние можем! Не сме за робове!
Да си спомним за Кочо и Йово!
Че заклеват юнашки гробове -
свободата не е наготово!

